

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้น สิ่งที่สำคัญที่จะต้องพิจารณาเป็นประการแรก คือ การวางรากฐานทางการศึกษาให้แก่เยาวชน เพราะการศึกษาเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งการปลูกฝังวัฒนธรรมที่ดีตลอดจนพฤติกรรมการแสดงออกในทางที่ถูกที่ควรให้แก่เด็ก โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของการจัดการศึกษา เพื่อช่วยให้ประชากรมีความรู้ ความคิด ค่านิยมที่ดีตามที่รัฐต้องการ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นบุคคลที่สังคมพึงปรารถนา สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างดีในสังคม

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ประเทศใดที่มีประชากรที่ได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องและทั่วถึง ประเทศนั้นจะประสบความสำเร็จในทุกด้าน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (สมาน แสงมะลิ,2525) ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศไม่ว่าในด้านใด ต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการพัฒนากำลังคน ก็คือ กระบวนการทางการศึกษานั้นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,2526)

การศึกษาจะสามารถจัดขึ้นมาได้ต้องอาศัยการจัดการเรียนการสอนขึ้นภายในโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนจะมีขึ้นได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ นักเรียน หลักสูตร และครู ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือ ตัวครู เพราะครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในโรงเรียน (ประยูร อาษานาม,2526) ครูเป็นทั้งเพื่อน พ่อ แม่ แพทย์ รวมทั้งผู้พิพากษาด้วย (สุจรีต เพียรชอบ,2514) ในชั้นเรียนนั้น ครูยังเป็นผู้ที่สามารถบันดาลทุกสิ่งในชั้นเรียนให้เป็นไปตามที่ครูปรารถนา การเรียนการสอนแต่ละชั่วโมงผ่านไปได้อย่างไรขึ้นอยู่กับ

ตัดสินใจของครูทั้งสิ้น (เจียรนัย พงษ์ศิวาภัย, 2528) เพราะครูเป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการให้แก่เด็ก ครูจึงเป็นตัวจักรสำคัญในการนำเอาหลักสูตรไปใช้ และนำหลักสูตรไปสู่จุดหมาย ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลง ดังนั้น บทบาทของครูจึงไม่ใช่แต่เพียงสอนหนังสือ หรือให้วิชาความรู้แต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังสอนให้เป็นคนด้วย กิจกรรมและกลวิธีที่มีแบบแผนเฉพาะของตน มีการอบรมศีลธรรมจรรยาและอาชีพไปพร้อมๆกัน นอกจากงานในหน้าที่ของครูดังกล่าวแล้ว ครูยังต้องเข้าไปมีบทบาทและปฏิบัติการกิจด้านอื่นๆอีกมากมาย เช่น ช่วยงานพิเศษของโรงเรียน ช่วยงานของหน่วยงานอื่นๆ และช่วยงานพัฒนาชุมชน จะเห็นได้ว่า ครูมีภาระมากมายที่จะต้องปฏิบัติ ดังที่ สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2524) และแบคแมน ซีดับบลิว (Backman C.W. อ้างถึงใน วัชรินทร์ ดีทรง, 2538) ได้กล่าวถึงภาระหน้าที่ของครูไว้ในลักษณะคล้ายคลึงกันดังนี้

1. ภาระหน้าที่ของครูที่มีต่อนักเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบการสอนในวิชาและชั้นเรียนที่ได้รับมอบหมาย จัดเตรียมการสอน ทำบันทึกการสอน จัดเตรียมหรือผลิตสื่อการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกงาน จัดทำงานธุรการที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบในการอบรมนักเรียนและทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี ดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียน ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาและให้บริการแนะแนว
2. ภาระหน้าที่ของครูที่มีต่อผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ การให้ความเคารพในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยเหตุผลของผู้บริหาร สนับสนุนนโยบายการบริหารงานของผู้บริหาร
3. ภาระหน้าที่ของครูที่มีต่อเพื่อนครู ได้แก่ รักษาความลับของเพื่อนครู ช่วยเหลือการทำงานของเพื่อนครู
4. ภาระหน้าที่ของครูที่มีต่อโรงเรียน ได้แก่ การช่วยพัฒนาโรงเรียน สร้างและรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน
5. ภาระหน้าที่ของครูที่มีต่อชุมชน ได้แก่ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ให้บริการแนะนำด้านวิชาการแก่ชุมชน

คุรุสภาได้จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการ ซึ่งออกตามพระราชกฤษฎีกาครูพุทธศักราช 2518 (คุรุสภา, 2532) และได้กำหนดงานของครูที่จะต้องปฏิบัติไว้ ดังนี้

1. สอนและอบรมความรู้สามัญและวิชาชีพเบื้องต้น

2. อบรมศีลธรรมจรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านความประพฤติของนักเรียน
 3. ปกครองดูแลนักเรียนและรับผิดชอบในวิชาที่สอน
 4. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกระบวนการการเรียนการสอน เช่น ทำบัญชีเรียกชื่อ เตรียมการสอน ทำการวัดและประเมินผล
 5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง
 6. แนะนำการศึกษาแก่นักเรียนและผู้ปกครอง
 7. ศึกษาหาความรู้ และวิธีสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับปรุง
- สำหรับตำแหน่งอาจารย์ 1 มีหน้าที่เพิ่มเติมอีก 3 ข้อ ดังนี้
8. ให้คำปรึกษาและแนะนำอาชีพ แนะนำปัญหาต่างๆแก่นักเรียน เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาชีวิต
 9. จัดบริการด้านวิชาการ และร่วมมือกับฝ่ายวิชาการอื่นๆของสถานศึกษา
 10. บริการสังคมในด้านต่างๆ เช่น เป็นที่ปรึกษาให้ความรู้ เป็นผู้นำหรือร่วมกิจกรรมของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู หรือที่เรียกโดยย่อว่า ก.ค. ได้จัดทำกฎและระเบียบในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูที่เรียกว่า มาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู ซึ่งแบ่งตำแหน่งข้าราชการครูออกเป็นสายงานการสอน และสายงานสนับสนุนการสอน หรือสายบริการ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2539)

กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532) ได้กำหนดลักษณะงานของครูไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะงานสอนของครู
2. ลักษณะงานสนับสนุนการสอนของครู
3. ลักษณะงานอื่น

จากภาระหน้าที่ และลักษณะงานของครูดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องอาศัยความเสียสละ ความอดทน และมีความรักความศรัทธาตลอดจนมีความพึงพอใจ

ในวิชาชีพของตนอย่างแท้จริง ซึ่งความพึงพอใจในวิชาชีพนั้น เป็นที่ยอมรับกันว่า เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการที่จะช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติภาระหน้าที่ดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ในทางตรงกันข้าม หากครูไม่มีความพึงพอใจในวิชาชีพของตนแล้ว ก็จะทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน การปฏิบัติงานก็จะเฉื่อยชาลง ความรับผิดชอบในหน้าที่ก็จะลดต่ำลงด้วย และก็จะมีการหลบเลี่ยงงาน การขาดงาน ขี้ขลาดงาน ตลอดจนการลาออกจากราชการมากขึ้น ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูด้อยลงในที่สุด ก่อให้เกิดผลเสียต่อหน่วยงานหรือสถานศึกษานั้นๆ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพของประชากรในประเทศด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2522)

ในสภาพปัจจุบันพบว่า ครูบรรจุใหม่มักไม่ประสบความสำเร็จในการสอน เพราะไม่สามารถใช้ความรู้ความสามารถจากสถาบันฝึกหัดครูไปใช้กับความยุ่งเหยิงวุ่นวาย และความไม่แน่นอนของชีวิตในชั้นเรียน (Veenman, 1984) ทั้งนี้เพราะ ครูบรรจุใหม่ต้องเข้าไปอยู่ในสภาพสังคมที่ตนเองไม่คุ้นเคย แตกต่างจากสภาพที่ตนเองเป็นนักศึกษาฝึกหัดครูซึ่งต้องเปลี่ยนบทบาทตนเองให้เข้ากับสภาพสังคมของโรงเรียนที่ตนสอนอยู่ (Wendt, 1985)

ช่วงเวลาสำคัญในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างการฝึกหัดครูกับการสอนครั้งแรกนี้มักเกิดกับครูบรรจุใหม่ทุกคน นับเป็นช่วงเวลา que ทุกคนต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ซึ่งดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง (Veenman, 1984) หากความสามารถในการปรับตัวของเขาไม่ดีพอ ย่อมก่อให้เกิดความเสียหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียน ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องไปยังความเสียหายต่อชาติด้วย มีข้อสังเกตหลายอย่าง que แสดงว่า ครูบรรจุใหม่กำลังตกอยู่ในภาวะที่ ต้องการความช่วยเหลือ ดังที่ Miller Fohrbrodt และคณะ (อ้างถึงใน ชัยสิทธิ์ ชัยชนะสุวัฒน์, 2528) ได้เสนอไว้ดังต่อไปนี้

1. มีการแสดงการรับรู้ว่ามีปัญหาเกิดขึ้นแล้ว เช่น ไม่สามารถจัดประสบการณ์สอนให้นักเรียนได้ตามเนื้อหาวิชาที่สอน แสดงความรู้สึกว่ามีความตึงเครียด ความคับข้องใจจากความกดดันของภารกิจและหน้าที่
2. มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบพฤติกรรมการสอนจากความเชื่อเดิม ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามแรงกดดันภายนอกในสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
3. มีการเปลี่ยนทัศนคติจากระบบความเชื่อเดิม ซึ่งเคยเป็นคนคิดแบบก้าวหน้า เป็นความเชื่อใหม่ คือ เป็นคนคิดแบบอนุรักษ์ตามครูเก่า ๆ ในโรงเรียนมากขึ้น
4. มีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ ทั้งความมั่นคงทางอารมณ์และทางอัตมโนทัศน์
5. มีการลาออกจากวิชาชีพครูเร็วเกินไป

ปัญหาของครูบรรจุใหม่ ซึ่งเกิดจากความคาดหวังในตัวเขาอย่างผิดพลาดจากผู้บริหารของโรงเรียน (ชัยสิทธิ์ ชัยชนะสุวัฒน์,2528) ซึ่งพบว่า

1. ครูเก่าในโรงเรียนได้เลือกชั้นเรียนหรือวิชาที่ตนเองถนัดไปสอน และเหลือชั้นเรียนหรือวิชาที่สอนลำบากไว้ให้ครูบรรจุใหม่ อีกทั้งมอบหมายให้สอนเด็กที่สอนยาก ซึ่งเป็นผลให้ครูบรรจุใหม่ประสบความล้มเหลว

2. การจัดให้ครูบรรจุใหม่ไปประจำชั้น หรือสอนในห้องเรียนที่อยู่ไกล และมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็นไม่ครบหรือชำรุดไว้ให้ใช้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อมาได้

3. การจัดงานพิเศษให้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูบรรจุใหม่ไม่สบายใจมากกว่าเหตุผลอื่นๆ เพราะเขาไม่ทราบว่าจะอะไรที่โรงเรียนคาดหวังอยากจะได้จากเขา ซึ่งงานเหล่านี้ควรเป็นความรับผิดชอบของครูที่สอนอยู่เดิมมากกว่า

4. การขาดการดูแลเอาใจใส่ในการให้การนิเทศการศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน หรือหัวหน้าวิชาการโรงเรียน ซึ่งครูบรรจุใหม่มักจะพบเขาเหล่านั้นโดยบังเอิญ หรือเมื่อเกิดปัญหาหนักขึ้นแล้ว

5. ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อครูบรรจุใหม่สูงมาก และเชื่อว่าสถาบันฝึกหัดครูได้ส่ง “ผลิตภัณธ์สำเร็จรูป” มาให้ จึงทำให้เกิดการเข้าใจผิดหรือการรับรู้ที่ผิด เพราะขณะที่ครูบรรจุใหม่กำลังเตรียมตัวรู้จักโลกแห่งความเป็นจริงอยู่นั้น เวลาของเขาก็จะถูกนำไปใช้กับงานที่ต้องรับผิดชอบอย่างอื่นที่ทางโรงเรียนมอบหมายมาให้ (Kurdy อ้างถึงใน วัชรินทร์ ดีทรง,2538)

จากการพิจารณาของ ละเมียด ลิมอักษร (2516) พบว่า ครูบรรจุใหม่ต้องประสบกับปัญหาหลายประการในการปฏิบัติงาน เช่น

1. ปัญหาเกี่ยวกับวินัยและการควบคุมชั้นเรียน ในการที่จะให้นักเรียนประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนนั้นมีความลำบากมาก เพราะการยึดหยุ่นหรือเข้มงวดเกินไปไม่ช่วยให้เกิดวินัยที่ดีได้

2. ปัญหาทางการปกครอง ครูบรรจุใหม่มักจะเกิดความวิตกกังวลต่างๆ เช่น กลัวว่าจะสอนไม่ได้ผล จึงหาทางออกโดยการทำให้เด็กรักแล้วคิดแก้ปัญหาโดยการเอาใจเด็กและตามใจเด็กในทางที่ไม่ควร

3. ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน มักเป็นปัญหาใหญ่ โดยเฉพาะกับครูเก่าที่สอนมาหลายปี เพราะมีแนวคิดขัดแย้งกัน

4. ปัญหาการแก้ไขเฉพาะหน้า มักจะเกิดขึ้นบ่อยๆ เพราะครูบรรจุใหม่มีประสบการณ์ในการสอนในระยะเวลาที่จำกัด

จากความเข้าใจ ความคาดหวังที่อาจจะผิดพลาดของบุคคลต่างๆต่อครูบรรจุใหม่ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น เพื่อให้มีการแก้ไขและหาทางช่วยเหลือครูบรรจุใหม่เกี่ยวกับปัญหาต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้น จึงควรมีการศึกษาการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางที่ถูกต้องและสมบูรณ์ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องระบุสถานที่เฉพาะแห่ง เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของสภาพสังคมกับสภาพสิ่งแวดล้อมแต่ละท้องถิ่น เพราะหากไม่ทำเช่นนั้นก็จะเป็นการเสียเปล่า (Kuryt อ้างถึงใน วชิรินทร์ ดีทรง, 2538)

จังหวัดสระบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ในภาคกลางตอนบนทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานคร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ โดยมีสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ซึ่งขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช.) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ตอนต้น มีโรงเรียนในสังกัด 347 โรงเรียน กับ 1 สาขา มีข้าราชการครูที่ปฏิบัติราชการในโรงเรียน 3,360 คน และมีนักเรียนทั้งสิ้น 55,538 คน (หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี, 2537) จากข้อความข้างต้นจะเห็นว่า จังหวัดสระบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีอัตรากำลังของครูจำนวนนักเรียน และโรงเรียนประถมศึกษาในความรับผิดชอบค่อนข้างมากจังหวัดหนึ่ง และจังหวัดสระบุรียังเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการโยกย้าย สับเปลี่ยนข้าราชการครูในอัตราที่ค่อนข้างสูง จากสถิติการเขียนย้าย ประจำปีการศึกษา 2538 มีข้าราชการครูเขียนย้ายทั้งหมด 426 คน เป็นการเขียนระบุนย้ายภายในจังหวัดสระบุรี 339 คน เขียนระบุนย้ายไปยังจังหวัดอื่น 87 คน ได้รับอนุมัติให้ย้ายทั้งหมด 209 คน คิดเป็นร้อยละ 6.22 โดย ได้รับอนุมัติให้ย้ายภายในจังหวัดสระบุรี 87 คน และได้รับอนุมัติให้ย้ายไปต่างจังหวัด 16 คน (หน่วยพัฒนาบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี, 2539) จึงทำให้ต้องมีการรับย้ายครู จากต่างจังหวัดรวมทั้งเปิดการสอบเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการครูอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำอยู่เสมอมา ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีตลอดจนสิ้นเปลืองงบประมาณ ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเคยเป็นครูบรรจุใหม่และยังคงปฏิบัติราชการอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

สระบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญที่จะนำไปเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตลอดจน ค้นหาแนวทางช่วยเหลือครูบรรจุใหม่ให้ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ตามลักษณะงานของครูที่กำหนดโดยกองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ซึ่งประกอบด้วยงานด้านงานสอน งานสนับสนุนการสอน งานอื่นๆ และปัญหาในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยครูบรรจุใหม่ที่ได้รับการบรรจุและ แต่งตั้งจากการสอบแข่งขันตามบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ รวมทั้งครูบรรจุใหม่ที่ได้รับการบรรจุและ แต่งตั้งตามโครงการคุรุทายาทปี 2537 - 2538 ที่ยังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี จำนวน 47 คน จาก 33 โรงเรียน และผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีที่มีครูบรรจุใหม่ ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน จำนวน 33 คน
2. การศึกษาการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่นี้ จะเป็นการศึกษาการปฏิบัติงานตาม ลักษณะงานของครูที่กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนด ซึ่งประกอบ ด้วยงานด้านต่างๆดังต่อไปนี้ (คุรุสภา,2532)
 - 2.1 งานสอน
 - 2.2 งานสนับสนุนการสอน
 - 2.3 งานอื่นๆ
 - 2.4 ปัญหาในการปฏิบัติงาน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามครูบรรจุใหม่ แบบสัมภาษณ์ คุรุบรรจุใหม่ แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียนของครูบรรจุใหม่ แบบบันทึกการปฏิบัติงานทั่วไปของ ครูบรรจุใหม่ และแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

ครูบรรจุใหม่ที่เป็นประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพครูที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากสำเร็จจากสถาบันการผลิตครูที่จัดประสบการณ์วิชาชีพครูที่ทัดเทียมกัน

ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีที่ได้รับอนุมัติให้ย้าย ช่วยราชการ หรือลาออกก่อนที่ผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บข้อมูล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ครูบรรจุใหม่ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากการสอบแข่งขันได้ รวมทั้งข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามโครงการคุรุทายาทปี 2537-2538 ที่ยังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี

การปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ หมายถึง การทำงานของครูบรรจุใหม่ตามลักษณะงานของครู ที่กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนด ซึ่งประกอบด้วยงาน 3 ด้าน คือ งานสอน งานสนับสนุนการสอน และงานอื่นๆ

งานสอน หมายถึง การทำงานของครูที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การปฏิบัติการสอนจริง งานประจำชั้น การเตรียมการสอน การเตรียมสื่อการสอน การผลิตสื่อการสอน การตรวจงาน การสอนซ่อมเสริม และการปฏิบัติการสอนแทน

งานสนับสนุนการสอน หมายถึง การทำงานของครูบรรจุใหม่ที่เอื้ออำนวยให้การสอนของครูและโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ งานอนามัย งานโสตทัศนศึกษา งานห้อง

สมุด งานธุรการ งานโครงการอาหารกลางวัน งานการเงิน งานพัสดุ งานทะเบียนวัดผล งานกิจกรรมนักเรียน และงานแนะแนว

งานอื่นๆ หมายถึง การทำงานของครูบรรจุใหม่ที่นอกเหนือจากงานสอนและงานสนับสนุนการสอน ซึ่งในบางครั้งอาจจะเป็นงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษจากผู้บังคับบัญชา ได้แก่ งานสหกรณ์โรงเรียน งานปกครองนักเรียน งานประชุม งานบริการชุมชน งานวางแผนและประเมินโครงการ งานที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับหน่วยราชการอื่น และงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย

ปัญหาในการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาพการณ์ที่ทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ลดลง

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ซึ่งหมายรวมถึงผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวด้วย

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่มีครูบรรจุใหม่ปฏิบัติงานอยู่ในปี 2537-2538

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากตำรา เอกสาร บทความทางวิชาการ รายงานการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากประชากรซึ่งเป็นครูบรรจุใหม่ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากการสอบแข่งขันได้ รวมทั้งข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามโครงการคุรุทายาทปี 2537-2538 ที่ยังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี และผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีที่มีครูบรรจุใหม่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งมี 5 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามครูบรรจุนใหม่ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ การจัดการเรียนการสอน และความต้องการของครูบรรจุนใหม่ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบเติมคำหรือข้อความ และแบบปลายเปิด

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ครูบรรจุนใหม่ เพื่อสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตลอดจนข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบปลายเปิด และแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ฉบับที่ 3 แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียนของครูบรรจุนใหม่ ในด้าน การเตรียมการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล การควบคุมชั้นเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

ฉบับที่ 4 แบบบันทึกการปฏิบัติงานทั่วไปของครูบรรจุนใหม่

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูบรรจุนใหม่ในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด

4. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณา และนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับครูบรรจุนใหม่และผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่ใช่ประชากรและผู้ให้ข้อมูลที่แท้จริง แล้วปรับปรุงเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

5. เก็บรวบรวมข้อมูลโดย ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ส่วนแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์และสังเกตด้วยตนเอง

6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และหาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

7. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร เพื่อช่วยเหลือครูบรรจุนใหม่ให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพครู
2. เป็นแนวทางสำหรับหน่วยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ในการวางแผนจัดการนิเทศการศึกษาให้แก่ครูบรรจุนใหม่ได้ตรงกับสภาพและความต้องการของครูบรรจุนใหม่อย่างแท้จริง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย